

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Spørgsmaalet om Gjennemførelsen af den i Danmarks Riges Grundlov af 5te Juni 1849 § 98 optagne Bestemmelse om, at det ved Lov nærmere skulde ordnes, hvorledes de bestaaende Lehn, Stambuse og Fideicommisgodsfer kunne overgaae til fri Eiendom, var allerede i 1851 blevet taget under Overvejelse i Justitsministeriet i Aaledning af, at der til Ministeriet var indkommet et af den daværende Folkethingsmand Biskop Monrad udarbejdet Udkast til Lov, sigtende til at fremme den frie Fordeie, navnlig ved Lehnenes, Stambusenes og Fideicommisgodsernes Overgang til frie Fordeieendomme, og i hvilket det blandt Andet var foreslaaet, at det ikke blot skulde tillades, at de paa Stambuse, til hvilke ogsaa Lehn henregnedes, og Stambuscapitaler hvilende Baand og den for samme gjældende Arvesølge, maatte ophæves, naar alle Berettigede derom vare enige, men at det ogsaa skulde paalægges enhver Stambusbefidder at lade sit Stambus taxere og derefter lade udstede og thinglæse Obligationer for de Summer, til hvilke det taxeredes, saaledes at disse Obligationer for Fremtiden skulde udgjøre Stambuset. Det forhenværende Stambusgods skulde da være Besidderens frie Eiendom.

Den daværende Justitsminister indhentede i denne Aaledning Generalprocureurens Betænkning, men denne fraraadede bestemt Forslagets videre Fremme, og Ministeren fandt det derefter rettest at stille Sagen i Bero.

Senere har Spørgsmaalet om Gjennemførelsen af det ovennævnte i den gennemførte Grundlov af 28de Juli 1866 § 93 gjentagne Grundlovsbud henstaaet uafgjort, og den fuldstændige Løsning af Majoratsbaandet har derfor ligesom tidligere kun kunnet skee ad Bevillingsveien, hvortil Loven af 21de Juni 1854 ved paa visse Betingelser at tillade Majoratsbefidderen at sælge det til Majoratet hørende Bøndergods til Selveieendom eller Arvesæfte har gjort det muligt uden Bevilling at udløse denne Klasse af Eiendomme af Majoratet.

I Rigsdagens Samling 1868—69 indbragte imidlertid tre af Folkethingets Med-

lemmer et Forslag til Lov, hvorefter enhver Majoratsbefidder under Sagttagelse af den i Loven nærmere foreskrevne Fremgangsmaade kunde fordrø sig enten den samlede Besiddelse eller enkelte Dele af samme overdragen til fri Eiendom mod isteden derfor at sætte en Fideicommiscapital lig de paagjældende Eiendommens Taxationsværdi med Fradrag af 5 pCt. Dette Forslag henvises til Behandling af et af Folkethinget nedsat Udvalg; men kort Tid efterat dette havde afgivet sin Betænkning, blev Rigsdagssamlingen sluttet, og da de samme Medlemmer i den sidste Samling paany indbragte Forslaget omændret i Overensstemmelse med Folkethingsudvalgets Betænkning, udtalte Fleertallet af det af Folkethinget til det nye Forslags Behandling nedsatte Udvalg sig for, at den paatænkte Reform af Majoratsinstitutionerne burde søges gennemført paa en fyldigere Maade, og idet det forøvrigt ikke troede, at burde opstille noget nærmere Forslag desangaaende, fremsatte det dog nogle Antydninger om, hvilke Principer der efter dets Formenting burde lægges til Grund ved Reformens Gjennemførelse. Det fremhævedes navnlig i saa Henseende:

at Lehnene og Stambusene burde vedblive at falde i Arv efter Crectionsbrevene, saalænge nogen af de ved Lovens Emanation fødte eller udfangne Successionsberettigede ere tilve, men at de ved det første derefter indtrædende Arvesald burde gaae i Arv som fri Eiendom efter de almindelige Arveregler, samt

at de ogsaa før dette Tidspunct burde kunne overgaae til fri Eiendom, naar Besidderen erhverver Samtykke dertil fra nærmeste Successor og samtlige Hoveder for de successionsberettigede Lint.

Ikke længe efterat Udvalget havde afgivet sin Betænkning, sluttedes Rigsdagssamlingen uden at Sagen kom til Behandling i Folkethinget, men der var dog under de stedfundne Forhandlinger i Thinget fra mange Sider viist saamegen Interesse for en snarlig Gjennemførelse af Grundlovsbudet, at Ministeriet maatte finde sig stærkt opfordret til allerede nu at tage dette Spørgsmaal